

Sygn. akt VIII U 225/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Graul

Protokolant: st.sekret.sądowy Dorota Laszczuk

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2013 r. w Gdańsku

sprawy D. J. w imieniu małoletnich K. i A. J. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o rentę rodzinną

na skutek odwołania D. J. w imieniu małoletnich K. i A. J. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 14 października 2011 r. nr R- (...) i od decyzji z dnia 8 maja 2012r. nr R- (...)

oddala odwołania

/na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VIII U 225/123

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił D. J. prawa do renty rodzinnej dla małoletniej K. J. i A. J. (1) po zmarłej w dniu 23 marca 2011 roku matce A. J. (2), uznając, że nie spełniała ona w chwili śmierci warunków wymaganych do przyznania jej renty z tytułu niezdolności do pracy, tj. niezdolność do pracy nie powstała w okresie ubezpieczenia, ani w ciągu 18 m-cy od jego ustania tj. od dnia 31 października 2006 r. Orzeczeniem z dnia 28 września 2011 r. Lekarz Orzecznik ZUS uznał bowiem zmarłą za całkowicie niezdolną do pracy od dnia 02 czerwca 2009 r.

Decyzją z dnia 08 maja 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił D. J. prawa do renty rodzinnej dla małoletniej K. J. i A. J. (1) po zmarłej w dniu 23 marca 2011 roku matce A. J. (2), uznając, że nie spełniała ona w chwili śmierci warunków wymaganych do przyznania jej renty z tytułu niezdolności do pracy, tj. niezdolność do pracy nie powstała w okresie ubezpieczenia, ani w ciągu 18 m-cy od jego ustania tj. od dnia 31 października 2006 r. Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 30 kwietnia 2012 roku uznała bowiem A. J. (2) za całkowicie niezdolną do pracy od dnia 24 marca 2009 r.

W odwołaniu od powyższych decyzji przedstawiciel ustawowy małoletnich wnioskodawczyń wskazał, iż proces chorobowy zmarłej rozwijał się na przestrzeni kilku lat zanim prawidłowo zdiagnozowano u niej chorobę i rozpoczęto

właściwe leczenie. Od kilku lat zmarła skarżyła się na znaczne dolegliwości bólowe, o czym powinny świadczyć zapisy w jej dokumentacji medycznej. Zdaniem przedstawiciela ustawowego małoletnich wnioskodawczyń A. J. (2) powinna zostać uznana za częściowo niezdolną do pracy już od 2005 r.

W odpowiedzi na odwołania pozwany organ ubezpieczeniowy wniósł o ich oddalenie podtrzymując stanowisko przedstawione w zaskarżonych decyzjach.

Zarządzeniem z dnia 27 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na mocy art. 219 kpc połączył sprawę o sygn. akt VIII U 823/12 ze sprawą VIII U 225/12 i zarządził prowadzić je dalej pod wspólną sygn.akt VIII U 225/12.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

D. J., przedstawiciel ustawowy małoletnich wnioskodawczyń, w dniu 09 sierpnia 2011 r. złożył w organie rentowym w imieniu córek K. J., urodzonej (...), i A. J. (1), urodzonej (...) wniosek o rentę rodzinną po zmarłej w dniu 23 marca 2011 r. matce A. J. (2).

A. J. (2) (ur. (...)) nie pobierała renty z tytułu niezdolności do pracy ani emerytury, nie osiągnęła wieku emerytalnego.

Pozwany ustalił, iż staż ubezpieczeniowy A. J. (2) w dacie zgonu wynosił łącznie 11 lat, 4 miesiące i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym w dziesięcioleciu przypadającym przed dniem zgonu – 7 lat, 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Ostatni tytuł ubezpieczenia zmarłej A. J. (2) ustał w dniu 31 października 2006r.

Orzeczeniem z dnia 28 września 2011 r. Lekarz Orzecznik ZUS uznał zmarłą za całkowicie niezdolną do pracy od dnia 02 czerwca 2009 r.

Zaskarżoną decyzją z dnia 14 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił D. J. prawa do renty rodzinnej dla małoletniej K. J. i A. J. (1) po zmarłej w dniu 23 marca 2011 roku matce A. J. (2), uznając, że nie spełniała ona w chwili śmierci warunków wymaganych do renty z tytułu niezdolności do pracy, tj. niezdolność do pracy nie powstała w okresie ubezpieczenia, ani w ciągu 18 m-cy od jego ustania.

Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. przywrócił pełnomocnikowi małoletnich wnioskodawczyń termin do wniesienia sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 28 września 2011 r.

Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 30 kwietnia 2012 roku uznała zmarłą A. J. (2) za całkowicie niezdolną do pracy od dnia 24 marca 2009 r.

Zaskarżoną decyzją z dnia 08 maja 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił D. J. prawa do renty rodzinnej dla małoletniej K. J. i A. J. (1) po zmarłej w dniu 23 marca 2011 roku matce A. J. (2), uznając, że nie spełniała ona w chwili śmierci warunków wymaganych do renty z tytułu niezdolności do pracy, tj. niezdolność do pracy nie powstała w okresie ubezpieczenia, ani w ciągu 18 m-cy od jego ustania.

Okoliczności bezsporne, vide: wniosek o rentę rodzinną – 22 – 25 akt ubezpieczeniowych, odpis skrócony aktu urodzenia – k. 19,20 akt ubezpieczeniowych, raport ustalenia uprawnień do świadczeń – k.63 akt ubezpieczeniowych, orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS – k.55 akt ubezpieczeniowych, decyzja odmowna z dnia 14 października 2011 r. – k.64 akt ubezpieczeniowych, postanowienie z dnia 23 kwietnia 2012 r. k.88 akt ubezpieczeniowych, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS – k.93 akt ubezpieczeniowych

Powołani w sprawie specjaliści jednomyślnie uznali, zmarłą A. J. (2) za częściowo niezdolną do pracy od dnia 01 września 2008 r. oraz za całkowicie niezdolną do pracy od dnia 24 marca 2009 r.

Dowód: opinie biegłych – k. 71-72, 75-77,80,115-116,118,120

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach ubezpieczeniowych pozwanego organu rentowego. Nie była ona w tym zakresie przez strony kwestionowana, zatem również Sąd uznał ją za wiarygodną. Podstawę ustaleń faktycznych Sądu stanowiły również opinie i opinie je uzupełniające biegłych sądowych onkologa, ginekologa oraz chirurga.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania przedstawiciela ustawowego małoletnich wnioskodawczyń K. J. i A. J. (1) nie zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń.

Stosownie do treści art. 65 ust. 2 cytowanej ustawy, przy ocenie prawa do renty przyjmuje się, że osoba zmarła była całkowicie niezdolna do pracy.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia czy w dacie śmierci A. J. (2) spełniała warunki wymagane do ustalenia prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zgodnie z treścią art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące przesłanki :

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresie ubezpieczenia albo nie później niż w okresie 18 miesięcy od jego ustania.

Jednocześnie, przesłanka przyznania renty określona w pkt 3 nie ma zastosowania do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiety i 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (ust. 2 art. 57).

W myśl art. 58 ust. 1 pkt 5 cytowanej ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat – jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej (ust. 2 art. 58 ustawy).

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości i nie było kwestionowane przez żadną ze stron postępowania, iż zmarła A. J. (2) legitymuje się wymaganym ustawowo okresem składkowy i nieskładkowy wynoszącym 7 lat i 15 dni w miejsce wymaganych 5 lat (vide: raport ustalenia uprawnień do świadczenia k. 63 akt ubezpieczeniowych). W świetle przepisów cytowanej wyżej ustawy podstawą odmowy przyznania małoletnim wnioskodawczyniom prawa do renty rodzinnej była okoliczność, że zmarła A. J. (2) nie spełniała w chwili śmierci warunków wymaganych do przyznania jej renty z tytułu niezdolności do pracy, tj. niezdolność do pracy nie powstała w okresie ubezpieczenia, ani w ciągu 18 m-cy od jego ustania.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż ostatni tytuł ubezpieczenia zmarłej A. J. (2) ustał w dniu 31 października 2006 r. Oznacza to, iż aby zmarła spełniała w chwili śmierci warunki wymagane do przyznania jej renty z tytułu niezdolności do pracy, niezdolność do pracy winna powstać najpóźniej do dnia 30 kwietnia 2008 r.

Biegli sądowi specjalista onkolog, ginekolog oraz chirurg w sposób zgodny uznali, zmarłą A. J. (2) za częściowo niezdolną do pracy od dnia 01 września 2008 r. oraz za całkowicie niezdolną do pracy od dnia 24 marca 2009 r. Opinie biegłych odnośnie całkowitej niezdolności do pracy zmarłej ubezpieczonej zgodne były z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS.

Sąd znalazł, iż rozumowanie biegłych że częściowa niezdolność do pracy matki małoletnich powinna być uznana na pół roku przed wizytą u lekarza rodzinnego, która miała miejsce w dniu 24 lutego 2009r. zasługuje na aprobatę. Z zapisów dokumentacji z tego dnia wynika bowiem, iż od kilku miesięcy wcześniej badana miała silne bóle kręgosłupa odcinka lędźwiowo-krzyżowego, które nie ustępowały po lekach przeciwbólowych i rehabilitacji. Do szpitala została przyjęta w marcu 2009r. i tam w badaniu kolonoskopowym stwierdzono guz w jelicie grubym, w poprzecznicy, który dawał powyższe dolegliwości. Stąd, w ocenie Sądu, słuszne wnioskowanie biegłych, iż odczuwane od kilku miesięcy (biegi przyjęli okres 6 miesięcy) silne, nieustępujące bóle kręgosłupa mogły być bólami ze strony przewodu pokarmowego.

W oparciu o powyższe należy przyjąć, iż przedstawiona i zabrana przez Sąd dokumentacja medyczna nie pozwala na inne ustalenia.

Sąd uznał zatem, stosownie do opinii powołanych w sprawie biegłych i rozpoznanych przez nich schorzeń, że stanowisko biegłych uznających zmarłą za częściowo niezdolną do pracy od dnia 01 września 2008 r. oraz za całkowicie niezdolną do pracy od dnia 24 marca 2009 r. zasługuje na podzielenie.

Należy podnieść, iż przeprowadzone postępowanie dowodowe nie potwierdziło stanowiska przedstawiciela ustawowego małoletnich wnioskodawczyń, iż zmarła A. J. (2) była częściowo niezdolna do pracy już w 2005 r. Biegli na podstawie zebranej przez Sąd dokumentacji medycznej uznali, iż nie ma żadnych podstaw do uznania powstania częściowej niezdolności do pracy matki małoletnich w tym czasie i podając powody i częstotliwość wizyt u lekarza matki małoletnich wskazali, iż ani przyczyny, ani opisywane dolegliwości nie powodowały niezdolności do pracy – A. J. (2) w 2005r. z powodu osłabienia i bladeści została przeleczona lekami krwiotwórczymi i po leczeniu jesienią, tj. 10 listopada 2005r., miała po badaniu morfologię bardzo dobrą. Chorowała nadto na zapalenie pęcherza a po leczeniu stan zapalny cofnął się a dolegliwości ustąpiły (por. opinie uzupełniające k. 115-116, 118, 120).

Należy wskazać, iż przyjęta przez biegłych data powstania częściowej niezdolności do pracy na 1 września 2008r. i tak jest jedynie datą przybliżoną, jest jedynie próbą biegłych, podjętą w oparciu o ich wiedzę medyczną i wnioskowanie z przebiegu schorzenia głównego matki małoletnich, ustalenia prawdopodobnego okresu ujawnienia się dolegliwości, które zapewne wówczas znamionowały ujawnienie się choroby nowotworowej, jednakże nie były traktowane jako jej symptom.

Sąd zważył, iż opinie sporządzone przez biegłych są rzetelne, a ich wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione. Sąd w pełni podzielił ich ustalenia i wnioski. Opinie zostały wydane przez biegłych po analizie wszelkiej dostępnej dokumentacji medycznej. Opinie te zostały sporządzone w sposób rzeczowy i kompetentny, a nadto zawierają jasne, logiczne i przekonujące wnioski i twierdzenia. Opinie te również zostały uzasadnione w sposób wyczerpujący i zgodny z wiedzą medyczną posiadaną przez biegłych.

Reasumując, w związku z powyższym, na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd uznał, iż zmarła A. J. (2) nie spełniała w chwili śmierci warunków wymaganych do przyznania jej renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ niezdolność do pracy nie powstała w okresie ubezpieczenia, ani w ciągu 18 m-cy od jego ustania.

W konkluzji z przytoczonych wyżej względów Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w zw. z cytowanymi wyżej przepisami orzekł, jak sentencji wyroku.

Przewodniczący: SSO Magdalena Graul